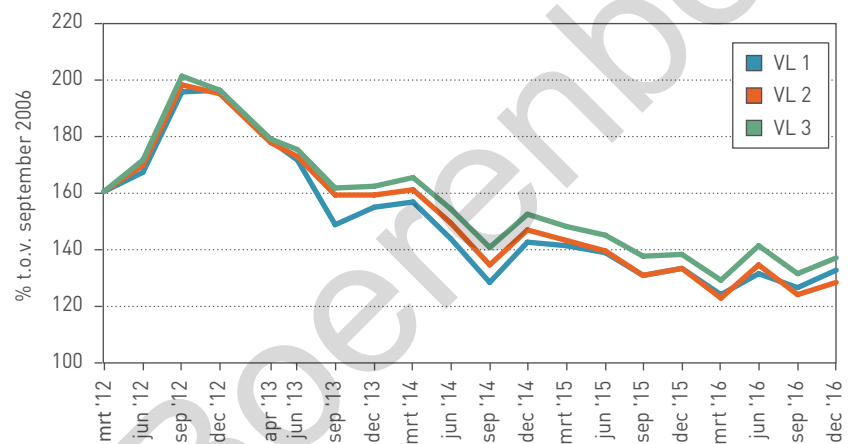

KOSTPRIJS RANTSOENEN NEEMT TOE

Op 6 december bedroeg de vleesvarkensprijs 1,04 euro per kg. Dat is 5,5% lager (1,10 euro/kg) dan op 8 september, de dag van onze vorige rantsoenberekening. In plaats van een compenserend geschenk te krijgen van de Sint, stellen we vandaag een toename van de kostprijs van de verschillende rantsoenen vast, variërend van 3,66 tot 5,46%. Laten we hopen dat de Kerstman beter zijn best doet! – Dirk Fremaut, UGent

Sinds onze laatste berekeningen (zie *Management&Techniek* 17 van 23 september) stelden we vast dat meeste granen, graanbijproducten en eiwitrijke voedermiddelen duurder werden. Dit had een negatief (stijgend) effect op de totale voedermiddelenkostprijs voor de diverse vleesvarkens- en zeugenvoeders. Gemiddeld kunnen we stellen dat de prijs van de granen met bijna 4% is toegenomen ten opzichte van september. De prijs van gerst steeg met 3,52% en bedraagt momenteel 147 euro per ton. De aankoopprijs van maïs bleef ongeveer gelijk in vergelijking met september (191 euro/ton), terwijl tarwe 8,28% duurder werd. Ondanks de sterke prijsstijging van de granen wijzigt het aandeel van tarwe, gerst en maïs in de verschillende formules nauwelijks. Voor bepaalde formules is gerst iets aantrekkelijker dan tarwe. Maïs blijft relatief duur tegenover de andere granen. Naar analogie met de duurdere granen werden ook de graanbijproducten duurder. De aankoopprijs van tarwekortmeel steeg met 14,88%. Tarweglutenfeed werd in de voorbije drie maanden zelfs 17,36% duurder. In vergelijking met september werden ook de eiwitrijke voedermiddelen duurder. De prijs van sojaschroot steeg met 1,42%, terwijl volvette sojabonen 10,68% meer kosten. Momenteel bedraagt de aankoopprijs voor sojaschroot en volvette sojabonen respectievelijk 358 en 435 euro/ton. Koolzaadschroot is in dezelfde periode eveneens 1,99% duurder geworden en kost vandaag 205 euro/ton. In tegenstelling met de vorige periode werden voedererwten iets goedkoper. De actuele prijs van voedererwten bedraagt 244 euro/ton, een prijsreductie van 0,41%. Voor de zuivere aminozuren stelden we de voorbije drie maanden een prijsdaling vast. L-lysine-HCl, DL-methionine, L-Threonine en L-tryptofaan

Figuur 1 Prijs-evolutie voeders voor vleesvarkens sinds september 2006 (= 100%)

In tegenstelling tot vorige berekeningen werd quasi alles duurder.

werden respectievelijk 11,72%, 17,74%, 20,58% en 10,00% goedkoper in vergelijking met de laatste berekeningen. Bij de celstofrijke voedermiddelen bleef de prijsevolutie beperkt tot een gemiddelde prijsstijging van 2%. Bietenpulp kost 1,60% meer, terwijl luzernepellets 2,67% duurder werden. De schommelingen op de grondstoffenmarkt hadden deze maand een grote impact op de veevoederprijzen. Herformuleringen van de diverse samengestelde rantsoenen zorgt deze maand niet voor een sterke reductie van de kostprijs. Alleen voor het rantsoen voor lacterende zeugen en het VL3-rantsoen wordt een significante kostenreductie bekomen (respectievelijk 2,02 en 1,97 euro/ton). Gemiddeld werden de mengvoeders voor

vleesvarkens ongeveer 3,66 tot 5% duurder in vergelijking met september. De voedermiddelenkostprijs voor de productie van lactomeel en drachtmeel namen eveneens toe, respectievelijk met 5,46% en 5,42%. De berekeningen in dit artikel zijn gebaseerd op de prijsnoteringen van 6 december 2016.

Vleesvarkensvoeder fase 1

Fase 1 (tabel 1 en figuur 1, VL1) staat voor een vleesvarkensvoeder voor het gewichtstraject 20 tot 45 kg. De zelfmenger stelt dit rantsoen volledig zelf samen en de gepubliceerde kostprijs heeft enkel betrekking op de voedermiddelenkost van het rantsoen. Als een zelfmenger de samenstelling van zijn veevoeder niet wijzigt, dan bedraagt de voedermiddelenkostprijs 232,16 euro/ton in vergelijking met 222,17 euro/ton in september. Dit betekent dat de kostprijs van deze formule met 4,50% afgenomen is. Na heroptimalisatie van de formule bedraagt de prijs van het voeder 232,02 euro. De nieuwe formule is bijgevolg 0,14 euro goedkoper (-0,06%) dan het niet-herberekenende rantsoen. De samenstelling van het

geheroptimaliseerde voeder wordt weer-gegeven in tabel 1. Het aandeel gerst in deze formule blijft op het maximaal toegelaten gehalte van 35%. Het aandeel tarwe is toegenomen van 26,77% tot 27,80%. Maïs wordt, net als de vorige keer, niet opgenomen in de VL1-formule. Tarweglutenfeed blijft voor maximaal (8%) opgenomen. Het aandeel sojaschroot daalde van 9,43% naar 7,37%. De eiwitvoorziening in deze formule is afkomstig van sojaschroot (7,37%), koolzaadschroot (5%) en volvette sojabonen (5%, minimumeis). Voedererwten worden nog steeds niet opgenomen in deze formule. De kostprijs van de meeste zuivere aminozuren is gedurende de laatste maanden afgenomen. Door de duurere sojaproducten en de goedkopere zuivere aminozuren worden bijgevolg meer zuivere aminozuren in de kern opgenomen. Hierdoor is de biologische waarde van het voedereiwit hoger, waardoor er minder eiwithoudende voeder-middelen opgenomen worden in het rantsoen. Door de afname van het aandeel eiwitrijke voeder-middelen in de formule is het totale eiwitgehalte in het rantsoen iets lager. Dat bedraagt momenteel 16% in vergelijking met 16,64% in september. Het totale fosforgehalte van het VL1-rantsoen is niet gewijzigd en bedraagt 0,45%. Tegenover de referentie-grondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 16,45% goedkoper (figuur 1). Wanneer we naar de inkomrijzen kijken, dan blijkt dat de inkomrijzen van erwten 196,49 euro per ton bedraagt. Wanneer de huidige prijs van 244 euro daalt tot 196,49 euro, dan zal 2,63% erwten worden opgenomen in de formule. Luzernepellets hebben in deze formule een inkomrijzen van 106,04 euro per ton, terwijl de markt-waarde 192 euro per ton bedraagt. Het inkompercentage zou onder deze om-standigheden 1,88% bedragen. Voor maïs noteerden we een inkomrijzen van 172,79 euro per ton met een bijbehorend inkompercentage van 17,68%. De inkomrijzen van sorghum, een graan dat in deze berekeningen als testvoedermiddel wordt beschouwd, bedraagt momenteel 179,95 euro per ton. Bij deze prijs zou er 12,44% sorghum in de VL1-formule worden opgenomen.

Vleesvarkensvoeder fase 2

Fase 2 (tabel 1 en figuur 1, VL2) staat voor een vleesvarkensvoeder, voor het gewichtstraject 45 tot 75 kg. Indien het rantsoen niet geherformuleerd wordt, bedraagt de voeder-middelenkostprijs

208,23 euro/ton in vergelijking met 200,87 euro/ton (+3,66%) in september laatstleden. Na heroptimalisatie kost de VL2-formule 208,23 euro/ton, net evenveel als bij de laatste berekeningen. De samenstelling van dit voeder, dat trouwens helemaal hetzelfde is als in september 2016, wordt weergegeven in tabel 1. Ook in de VL2-formule is maïs nog steeds niet opgenomen in het rantsoen. Het tarwe-aandeel blijft maximaal

Door de gewijzigde grondstofprijzen levert het herformuleren van de verschillende rantsoenen deze maand geen kostenbesparing op.

Tabel 1 Samenstelling geoptimaliseerde rantsoenen voor vleesvarkens (betreft grondstoffenkostprijs, productiekost is niet inbegrepen)

	VL1	VL2	VL3
Prijs (87% DS) in euro/ton	232,02	208,23	203,89
Samenstelling (aandeel in %)			
Tarwe	27,80	35,00	35,00
Gerst	35,00	35,00	25,00
Sojaschroot Arg 49/3.5	7,37	10,16	4,74
Tarweglutenfeed	8,00	4,94	8,87
Koolzaadschroot	5,00	3,97	8,00
Maniok	0,00	0,00	0,00
Tarwekortmeel	5,46	3,90	4,92
Luzerne	0,00	0,00	1,00
Suikerbietenpulp	1,00	1,00	1,00
Erwten	0,00	0,00	0,00
Maïs	0,00	0,00	5,62
Sojabonen	5,00	0,00	0,00
Kern + aminozuren + olie	5,37	6,03	5,85
Totaal	100,00	100,00	100,00

aanwezig in de formule (35%) en het aandeel gerst blijft op 35% (maximaal toegelaten gehalte). In het VL2-rantsoen is 3,90% tarwekortmeel opgenomen en bedraagt het aandeel sojaschroot 10,16%. Het aandeel koolzaadschroot bedraagt 3,97%. De eiwitvoorziening in deze for-

mule is afkomstig van sojaschroot (10,16%) en koolzaadschroot (3,97%). Volvette sojabonen werden niet opgenomen. Het totale eiwitgehalte van de fase 2-formule bedraagt 15%. Ook het totale fosforgehalte is niet gewijzigd en bedraagt 0,47% (maximaal toegelaten gehalte). Tegenover de referentie-grondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 19,96% goed-

koper (figuur 1). Maïs heeft momenteel een inkomrijzen van 184,62 euro per ton, terwijl de huidige marktwaarde 191 euro/ton bedraagt. Het inkompercentage voor maïs bedraagt 0,29%. Beide gegevens wijzen erop dat maïs helemaal niet interessant is voor het VL2-rantsoen. De inkomrijzen van volvette sojabonen en erwten bedragen respectievelijk 343,56 euro en 231,63 euro/ton. Als de kostprijs van deze voeder-middelen zou dalen van de huidige marktwaarde van respectievelijk 435 euro en 244 euro/ton naar het niveau van de inkomrijzen, dan zouden respectievelijk 0,92% sojabonen en 0,21% erwten in de formule worden opgenomen. De inkomrijzen van sorghum (testgrondstof) bedraagt 183,07 euro/ton met een inkomgehalte van 0,37%.

Vleesvarkensvoeder fase 3

Fase 3 (tabel 1 en figuur 1, VL3) staat voor een vleesvarkensvoeder voor het gewichtstraject van 75 tot 120 kg. Indien het rantsoen niet geherformuleerd wordt, bedraagt de voeder-middelenkostprijs 205,86 euro/ton in vergelijking met 194,19 euro/ton (+6,01%) in september. Na heroptimalisatie kost de VL3-formule

203,89 euro/ton. Dit is een kostenreductie van 1,97 euro per ton. De samenstelling van dit voeder wordt weergegeven in tabel 1. Tarwe wordt voor 35% (maximaal gehalte) opgenomen in de VL3-formule. Het aandeel gerst bedraagt 25% (maximale hoeveelheid). Het aandeel maïs is toegenomen van 4,12% tot 5,62%. Het gehalte aan tarwekortmeel in het voeder van fase 3 bleef gelijk, namelijk 4,92%. Het aandeel tarweglutenfeed in het rantsoen blijft ongeveer gelijk en bedraagt 8,87%. Luzerne werd voor 1% opgenomen. Het eiwit in dit rantsoen wordt aangebracht via koolzaadschroot (8%, maximumeis) en sojaschroot (4,74%). Erwt en volvette sojabonen zijn niet opgenomen. Het totale eiwitgehalte van de fase 3-formule bedraagt 14,13 (een afname met 0,37 eenheden), terwijl het totaal fosforgehalte 0,45% bedraagt. Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 17,38% goedkoper (figuur 1). De inkooprij van volvette sojabonen bedraagt voor deze formule 411,38 euro/ton (marktwaarde van sojaschroot bedraagt 435 euro/ton); het inkomgehalte is dan 3,95%. De inkooprij van erwten bedraagt 223,46 euro/ton (marktwaarde 244 euro/ton), het inkomge-

tember laatstleden, dan mogen we stellen dat – na heroptimalisatie – de voedermiddelenkosten voor de zeugenvoerders eveneens sterk zijn toegenomen. We noteren een kostentoeename van 11,89 euro/ton (+5,46%) voor het lacto-voeder, terwijl het drachtvoeder 5,42% duurder werd (+10,00 euro per ton). De prijsevolutie van de zeugenvoerders wordt weergegeven in figuur 2. Het eiwit in het lactomeel wordt vooral gehaald uit

Tabel 2 Samenstelling geoptimaliseerde zeugenrantsoenen (betreft grondstoffenkostprijs, productiekost is niet inbegrepen)

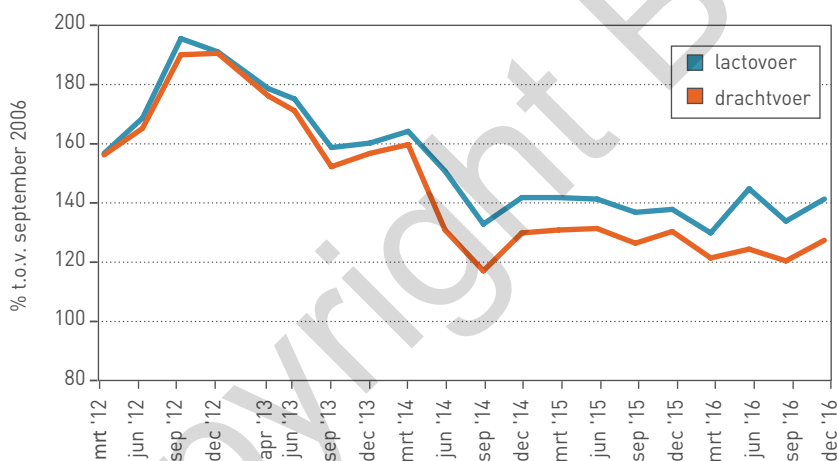
	Lactovoeder	Drachtvoeder
Prijs (87% DS) in euro/ton	229,53	194,38
Tarwe	30,34	35,00
Gerst	16,79	30,00
Sojaschroot ARG 49/3.5	6,16	0,00
Tarweglutenfeed	5,00	1,98
Koolzaadschroot	7,00	4,04
Maniok	0,00	0,00
Tarwekortmeel	5,00	15,00
Luzerne	3,19	7,59
Suikerbietenpulp	3,00	1,00
Erwt	0,00	0,00
Maïs	10,00	0,36
Sojabonen	7,38	0,00
Kern + aminozuren	6,14	5,03
Totaal	100,00	100,00

kortmeel aanwezig is. In het lacto-voeder wordt momenteel 5% tarweglutenfeed opgenomen terwijl in het drachtvoeder 1,98% tarweglutenfeed opgenomen wordt. Suikerbietenpulp wordt voor 3% opgenomen in het lactomeel (minimumeis). In het drachtvoeder wordt 1,00% bietenpulp opgenomen (minimumeis). Luzernepellets worden voor 3,19% opgenomen in het lactomeel en voor 7,59% in het drachtmeel. In vergelijking met september kunnen we stellen dat het drachtmeel helemaal niets veranderd is qua voedermiddelen- en nutritionele samenstelling. De inkooprij voor erwten bedraagt voor het drachtmeel 196,49 euro/ton, het inkompercentage is hierbij 0,48%. Voor drachtmeel hebben volvette sojabonen en sojaschroot respectievelijk een inkooprij van 328,49 euro en 230,24 euro per ton met een inkompercentage van respectievelijk 3,21% en 2,36%. Voor sorghum noteren we respectievelijk een inkooprij van 236,67 euro voor het lactomeel en 190,56 euro voor het drachtmeel. De inkompercentages bedragen respectievelijk 10% en 0,34%.

Prijswijzigingen

De wijzigingen in de prijsnoteringen van de verschillende veevoedermiddelen op de grondstoffenmarkt leidden tot een relatief grote prijsstijging van de diverse varkensvoerders. Naar analogie met vorige berekeningen had herformuleren van de rantsoenen deze maand een kleine tot geen invloed op de kostprijs. Alleen voor het lactomeel en de VL3-formule werd een grotere kostenbeperking gezien na heroptimalisatie. Herformuleren resulteerde bij het VL3-voeder in een kostenreductie van 0,96% (-1,97 euro/ton). Bij het VL1-voeder en het VL2-voeder bedroeg de kostenreductie respectievelijk 0,06% (-0,14 euro/ton) en 0,00%. Het lactomeel werd 0,87% of 2,02 euro/ton goedkoper door de formule opnieuw te berekenen. De grondstoffenprijs van het volledige mengvoeder steeg met 3,66% tot 5% voor de verschillende vleesvarkensrantsoenen. Voor het lacto-voeder bedroeg de prijsstijging 5,46% terwijl het drachtvoeder 5,42% duurder werd. ■

Dit artikel kadert in de reeks 'Varkensvoerders produceren tegen minimale kostprijs'. Het vorige artikel verscheen in *Management&Techniek* 17 van 23 september.

Figuur 2 Prijsevolutie voeders voor drachtige en lacterende zeugen sinds september 2006 (= 100%)

halte bedraagt 4,21%. Voor de testgrondstof sorghum bedraagt de inkooprij 187,28 euro en is het inkomgehalte 6,13%.

Zeugenvoerders

Tabel 2 geeft de geoptimaliseerde samenstelling van een klassiek dracht- en lacto-voeder weer. De grondstoffenkostprijs om de zeugenvoerders samen te stellen, bedraagt momenteel 194,38 euro/ton voor het dracht- en 229,53 euro/ton voor het lactomeel. Als we ons baseren op de formule van sep-

teember laatstleden, dan mogen we stellen dat – na heroptimalisatie – de voedermiddelenkosten voor de zeugenvoerders eveneens sterk zijn toegenomen. We noteren een kostentoeename van 11,89 euro/ton (+5,46%) voor het lacto-voeder, terwijl het drachtvoeder 5,42% duurder werd (+10,00 euro per ton). De prijsevolutie van de zeugenvoerders wordt weergegeven in figuur 2. Het eiwit in het lactomeel wordt vooral gehaald uit